

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.79.2016.AZie

z dnia 30 marca 2016 r.

Rada Miejska w Drezenku

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2015.1515 j.t. ze zm.) stwierdzam nieważność doręczonej w dniu 2 marca 2016 r. uchwały Nr XXI/217/2016 Rady Miejskiej w Drezenku z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w sołectwie Kosin.

Uzasadnienie

W dniu 24 lutego 2016 r. Rada Miejska w Drezenku podjęła uchwałę w sprawie ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w sołectwie Kosin.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, iż uchwała istotnie narusza art. 1 ust. 1 i art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2015.1515 j.t. ze zm.).

Podejmując przedmiotową uchwałę Rada Miejska, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wszczętego na skutek protestu wyborczego, postanowiła o unieważnieniu wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w sołectwie Kosin, które odbyły się w dniu 9 maja 2015 r. W ocenie Rady naruszona została zasada dokonywania wyboru przez stałych mieszkańców uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym. Komisja Rewizyjna stwierdziła, że w wyborach czynny udział brały osoby niezamieszkałe w tej miejscowości, a tym samym nieuprawnione do głosowania.

Analiza uzasadnienia do uchwały oraz przesłanych przez Przewodniczącego Rady Miejskiej dokumentów, w tym protokołu Zebrania Wiejskiego i protokołu posiedzenia Komisji Rewizyjnej z dnia 11 grudnia 2015 r. w ocenie organu nadzoru nie pozwalają jednoznacznie stwierdzić, że głosowanie w sprawie wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej przebiegło w sposób nieprawidłowy i niezgodny z obowiązującymi przepisami. Z przedłożonych organowi nadzoru dokumentów nie wynika na jakiej podstawie ustalono, że w zebraniu brały udział osoby nieuprawnione.

Komisja Rewizyjna, w protokole z dnia 11 grudnia 2015 r. stwierdziła, że po przeanalizowaniu wszystkich zebranych materiałów dotyczących przeprowadzenia wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w Kosinie w dniu 9 maja 2015 r. postanowiła zająć stanowisko o unieważnieniu wyborów. W protokole brak jest informacji jakie dokumenty były przez nią analizowane i stanowiły podstawę zajęcia ww. stanowiska. Natomiast radni przed głosowaniem nad kwestionowaną uchwałą zostali jedynie poinformowani przez Przewodniczącego Rady, że projekt uchwały został szczegółowo omówiony na wspólnym posiedzeniu komisji (wypis z protokołu Nr XXI.2016 z dnia 24 lutego 2016 r.). W ocenie organu nadzoru, podejmując uchwałę, której skutkiem jest unieważnienie wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w Kosinie, Rada powinna w sposób nie budzący wątpliwości, i w oparciu o konkretnie zebrany materiał dowodowy wskazać, że przeprowadzono je z naruszeniem przepisów ww. ustawy. Tymczasem Rada Miejska przyjęła jedynie stanowisko Komisji Rewizyjnej nie wskazując naruszenia jakie miało miejsce i możliwości jego wpływu na wynik wyborów.

Nie można zaaprobować stanowiska, że rada może unieważnić wybory bez dowiedzenia, że zostały złamane jasno wskazane przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Wszystkie organy władzy publicznej muszą działać na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania.

W przypadku wątpliwości czy dana osoba jest stałym mieszkańcem sołectwa uprawnionym do głosowania, właściwy organ gminy powinien dokonać wnikliwej analizy konkretnego przypadku, w szczególności sprawdzić czy dana osoba zamieszkuje w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego pobytu (art.25 k.c.). Dokonując tej oceny nie należy kierować się wyłącznie oświadczeniami osoby zainteresowanej, konieczne jest uwzględnienie okoliczności zewnętrznych mogących świadczyć o tym, że dana osoba rzeczywiście zamierza stale przebywać w tej miejscowości. Z uzasadnienia do uchwały nie wynika aby takie ustalenia poprzedziły podjęcie przez radę miejską kwestionowanej uchwały, co skutkowało musi stwierdzeniem jej nieważności (por. wyroki: WSA we Wrocławiu z dnia 30 września 2008r., sygn. akt II SA/Wr 8/08 oraz z dnia 9 lipca 2013r., sygn. akt II SA/Wr 425/13, WSA w Gorzowie Wlkp. z dnia 3 kwietnia 2014r., sygn. akt II SA/Go 210/14).

Jak już wyżej wskazano szczegółowe powody podjęcia przez radę uchwały unieważniającej wybory powinny wynikać z uzasadnienia. Uzasadnienie powinno wskazywać przepisy prawa, w których stanowisko rady znajduje oparcie oraz przedstawić wszystkie okoliczności, które doprowadziły radę do podjęcia uchwały o określonej treści. Na podstawie tak sporządzonego uzasadnienia organ nadzoru może dokonać oceny legalności uchwały. Ponieważ w uzasadnieniu do uchwały nie został wskazany żaden

z "posiadanych" przez Komisję Rewizyjną dokumentów, brak jest wskazania przepisów prawa uzasadniających podjęte rozstrzygnięcie należało stwierdzić nieważność ww. uchwały.

Niezależnie od powyższego, w ocenie organu nadzoru brak jest podstaw prawnych do zamieszczenia uprzedzenia o odpowiedzialności karnej na liście obecności na zebraniu wyborczym w sołectwie. Warunkiem odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest, aby przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. W konsekwencji, jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom, rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń (zeznań), to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji do określenia przez organ samorządu winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń/zeznań (por. wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z dnia 24 września 2015r. sygn. akt I SA/Go 349/15 dostępny na stronie orzeczenia.nsa.gov.pl).

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek

